

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 13.09.1993, sp. zn. 5 Cmo 187/93, ECLI:CZ:VSPH:1993:5.CMO.187.1993.1

Číslo: 54/1994

Právní věta: Tzv. sporožirové účty byly a jsou svou povahou druhem běžného účtu. Smlouvy o sporožirovém účtu se řídí podle ustanovení § 763 odst. 1 obch. zák ustanoveními obchodního zákoníku , i když byly uzavřeny přede dnem nabytí jeho účinnosti. Podle ustanovení § 261 odst. 3 písm. d) obch. zák. se závazkové vztahy ze smlouvy o sporožirovém účtu řídí třetí částí obchodního zákoníku bez ohledu na povahu jejich účastníků, tedy bez ohledu na to, zda jde o vztahy podnikatelů, které se týkají jejich podnikatelské činnosti (tzv. absolutní obchody). U sporů ze smluv o sporožirovém účtu zahájených před 1. 9.1993 byla dána možnost volby soudu na výběr daného za splnění předpokladů stanovených v § 87 písm. d) o. s. ř.

Soud: Vrchní soud v Praze

Datum rozhodnutí: 13.09.1993

Spisová značka: 5 Cmo 187/93

Číslo rozhodnutí: 54

Číslo sešitu: 6-7

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Příslušnost soudu, Řízení před soudem, Smlouva o běžném účtu, Sporožirové účty

Předpisy: 513/1991 Sb. § 763 171/1993 Sb. čl. II

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 54

Tzv. sporožirové účty byly a jsou svou povahou druhem běžného účtu. Smlouvy o sporožirovém účtu se řídí podle ustanovení § 763 odst. 1 obch. zák ustanoveními obchodního zákoníku 1) , i když byly uzavřeny přede dnem nabytí jeho účinnosti. Podle ustanovení § 261 odst. 3 písm. d) obch. zák. se závazkové vztahy ze smlouvy o sporožirovém účtu řídí třetí částí obchodního zákoníku bez ohledu na povahu jejich účastníků, tedy bez ohledu na to, zda jde o vztahy podnikatelů, které se týkají jejich podnikatelské činnosti (tzv. absolutní obchody). U sporů ze smluv o sporožirovém účtu zahájených před 1. 9.1993 byla dána možnost volby soudu na výběr daného za splnění předpokladů stanovených v § 87 písm. d) o. s. ř.

(Usnesení Vrchního soudu v Praze z 13. 9.1993, [5 Cmo 187/93](#))

Krajský obchodní soud v Praze usnesením vyslovil svou věcnou nepříslušnost s tím, že po právní moci

usnesení bude věc postoupena Okresnímu soudu v Tachově. Napadené usnesení uvádělo, že v projednávané věci nejde o vztahy mezi podnikateli, ani o tzv. absolutní obchody ve smyslu ustanovení § 9 odst. 3 o. s. ř., protože smlouva o zřízení sporožirového účtu, ze kterého jsou práva uplatňována, byla uzavřena podle občanského zákoníku 2) před účinností zákoníku obchodního.

Proti tomuto usnesení se žalobce odvolal, navrhl napadené usnesení zrušit a věc vrátit Krajskému obchodnímu soudu v Praze. Uváděl, že podle ustanovení § 763 odst. 2 obch. zák. se smlouva o běžném účtu řídí tímto zákonem již od jeho účinnosti, i když byla uzavřena podle dosavadních předpisů. Jde tedy o smlouvu o běžném účtu podle obchodního zákoníku, i když byla uzavřena podle nyní již zrušených ustanovení § 334 až § 340 o. z. Proto jde o případ, kdy věcná příslušnost krajských soudů vyplývá z ustanovení § 9 odst. 3 písm. b) bod kk) o. s. ř.

Vrchní soud v Praze zrušil usnesení soudu prvního stupně a věc mu vrátil k dalšímu řízení a k novému rozhodnutí.

Z odůvodnění:

Odvolací soud vycházel z toho, že předmětem sporu jsou práva, vymáhaná na základě smlouvy o sporožirovém účtu č. 248-543021-9, která byla uzavřena dne 31. 8. 1989.

Tzv. sporožirové účty byly a i nyní jsou ve své podstatě druhem běžného účtu. Vzhledem k tomu, že žalovaný není podnikatelem, řídila se smlouva, z níž jsou práva v tomto sporu uplatňována, tehdy platnými ustanoveními § 334 a násl. o. z. v dřívějším znění. S účinností od 1. 1. 1992 staly se smlouvy o běžném účtu tzv. absolutními obchody ve smyslu ustanovení § 261 odst. 3 obch. zák. Zatímco obecně vyplývá z ustanovení § 763 odst. 1 obch. zák. zásada, že se jím řídí až smlouvy uzavřené po jeho účinnosti, v prvním odstavci téhož ustanovení je upravena výjimka, mimo jiné i pro smlouvy o běžném účtu, které se řídí obchodním zákoníkem (zákonem č. 513/1991 Sb.) od 1. 1. 1992, i když byly uzavřeny ještě před jeho účinností. Všechny smlouvy o zřízení sporožirových účtů se tedy řídí obchodním zákoníkem bez ohledu na dobu, kdy byly uzavřeny.

Podle ustanovení § 9 odst. 3 písm. b) bod kk) o. s. ř. rozhodují krajské soudy jako soudy prvního stupně ve věcech obchodních sporů bez zřetele na to, zda účastníci smlouvy o běžném účtu jsou podnikatelé. Protože v tomto případě jde o spor ze smlouvy o běžném účtu, je dána věcná příslušnost krajského soudu.

Protože se žalobce ve svém návrhu výslovně odvolal na ustanovení § 87 písm. d) o. s. ř. 3) , tedy využil možnosti zvolit místní příslušnost na výběr danou, je místně příslušným Krajský obchodní soud v Praze.

Podle čl. II zákona č. 171/1993 Sb. (jímž byl novelizován občanský soudní řád 4) zůstávají právní účinky úkonů, které nastaly před účinností tohoto zákona, zachovány. To platí i pro volbu místní příslušnosti na výběr dané podle ustanovení § 87 písm. d) o. s. ř. v dřívějším znění.

Z uvedených důvodů bylo napadené usnesení podle ustanovení odst. 1 o. s. ř. zrušeno, a věc vrácena k dalšímu řízení a k novému rozhodnutí.

1) zákona č. 513/1991 Sb.

2) zákona č. 40/1964 Sb. (ve znění vyhlášeném pod č. 47/1992 Sb. a ve znění zákona č. 264/1992 Sb.)

3) ve znění před novelizací provedenou zákonem č. 17/1993 Sb.

4) zákon č. 99/1963 Sb. (ve znění se změnami a doplňky vyhlášeném pod č. 240/1993 Sb.)